

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 01.12.2017
Vår referanse: 17/47832 - 2
Deres dato: 03.10.2017
Deres referanse: 14/110

Høring av statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene

Vi viser til brev av 3.10.2017, der dere sender forslag til statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene på høring.

Landbruksdirektoratets kommentarer

Norges landbrukspolitiske mål om blant annet matsikkerhet og landbruk over hele landet, understøttes av ulike tiltak og virkemidler. I saker der utlippetsreduksjon og klimatilpasning kommer i konflikt med nasjonale hensyn eller interesser, må det foretas avveininger og samordning for å finne de riktige tiltakene. Det er vesentlig at klima- og energiplaner baseres på gode arbeids- og medvirkningsprosesser der slike avveininger er foretatt.

Jordressursene trues av nedbygging i områder der byer og tettsteder er i vekst. For å sikre fremtidig matproduksjon i Norge må ivaretagelsen av dyrket og dyrkbar jord prioriteres høyt. Dette er et hensyn som må veies inn i kommunenes arealplanlegging. Det må også vurderes om mål om matsikkerhet bør være et relevant overordnet hensyn i retningslinjene for klima- og energiplanleggingen.

Prognosene for klimaendringer i Norge viser at vi trolig vil få økt nedbør, både i mengde og intensitet. Områder eller arealer som tidligere har vært vurdert som sikre for utbygging, kan som følge av klimaendringer få endret profil. Dette kan føre til at tidligere antatt sikre områder ikke lenger er å anse som egnet for utbygging i henhold til plan- og bygningsloven. I lys av fremtidige klimaendringer vil et hensyn knyttet til klimatilpasning være å sikre at ny bebyggelse og infrastruktur plasseres på arealer som er mindre utsatt for oversvømmelse og ras. Dette kan føre til økt press på å ta i bruk dyrka arealer til andre formål. Landbruksarealer kan fordrye store nedbørsmengder og spiller derfor en viktig rolle i klimatilpassningsarbeidet for å beskytte bebyggelse og infrastruktur fra større vannmengder. I deler av landet ligger dyrket mark på planerte leirjordsarealer der bekker er

lagt i rør, til dels dypt. Faren for ras og utglidninger fra slike arealer vil trolig øke i fremtiden, og under bestemte forhold kan dette utgjøre en trussel for nærliggende bebyggelse og infrastruktur. Slike landbruksrelevante forhold bør inkluderes i fylkeskommunale og kommunale klima- og energiplaner.

Som utgangspunkt vil planretningslinjene særlig gjelde for myndighetsområdet til fylkeskommunene og kommunene. Enkelte mål og tiltak innenfor klima og miljø vil imidlertid omfatte områder der hensyn til nasjonal politikk veier tungt. Dette vil i mange tilfeller gjelde for landbruksområder der mål, strategier, tiltak og virkemidler i stor grad er av nasjonal karakter. Kommunen vil i slike tilfeller ha begrenset handlingsrom, og planretningslinjene belyser i liten grad hvordan og i hvilken grad kommunene skal sette mål og utforme tiltak for utslippsreduksjon for slike områder. De gangene landbruksområder er relevant i utvikling og oppfølging av klima- og energiplaner tilsier dette viktigheten av å trekke landbruksforvaltningen tidlig med i planprosessen.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Berit Lundamo
fung. seksjonssjef

Oda Andrea Stensrud Gundersen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep

0032 OSLO